

ETS 051
TINGIMISI KARISTATUD VÕI TINGIMISI ENNE TÄHTAEGA VANGISTUSEST
VABASTATUD ISIKULE KÄITUMISKONTROLLI KOHALDAMISE EUROOPA
KONVENTSIOON

Koostatud Strasbourgis, 30. novembril 1964. a

Preambul

Konventsioonile alla kirjutanud Euroopa Nõukogu liikmesriigid, arvestades Euroopa Nõukogu eesmärki suurendada oma liikmesriikide ühtsust; otsustanud rakendada ühiseid abinõusid kuritegevuse vastu võitlemiseks; võttes arvesse konventsiooniosalise kohustust tagada, et tema kohtu otsuse alusel tingimisi karistatud või tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastatud isiku sotsiaalset rehabiliteerimist korraldatakse ja kui isik ei ole ettenähtud nõudeid järginud, pööratakse karistus täitmisele ka teise konventsiooniosalise territooriumil, on kokku leppinud järgmises.

I osa. Üldpõhimõtted

Artikkel 1

1. Konventsiooniosalised kohustuvad artiklis 2 nimetatud süüdimõistetu sotsiaalseks rehabiliteerimiseks osutama vastastikust abi käesoleva konventsiooni kohaselt. Käitumiskontrolli kohaldamisena antava abi eesmärk on toetada süüdimõistetu soovi eeskujulikult käituda ja ühiskonnaeluga taaskohaneda ning käitumise põhjal otsustada karistuse mõistmine või mõistetud karistuse täitmisele pööramine.
2. Konventsiooniosalised kohustuvad konventsiooni nõudeid järgides pöörama täitmisele süüdimõistetule määratud aresti või muu vabaduskaotusliku karistuse, mille täitmine on edasi lükatud.

Artikkel 2

1. Konventsiooni tähenduses on *süüdimõistetu* iga osalisriigi territooriumil asuv isik:
 - a) kelle on kohus süüdi mõistnud ja karistust mõistmata andnud kriminaalhoolduse alla;
 - b) kellele on tingimisi mõistetud vabaduskaotuslik karistus, või karistus, mille täitmine on osaliselt või täielikult tingimisi edasi lükatud karistuse mõistmise ajal või hiljem.
2. Järgmistes artiklites tähendab *karistus* lahendit, mis on tehtud lõike 1 punktide a ja b kohaselt.

Artikkel 3

Artiklis 2 nimetatud lahend peab olema lõplik ja kuuluma täitmisele.

Artikkel 4

Kuritegu, mille eest mõistetud karistuse menetlemist taotletakse artikli 5 alusel, peab olema karistatav nii taotluse esitanud riigi kui ka taotluse saanud riigi seaduste järgi.

Artikkel 5

1. Riik, kus on karistus mõistetud, võib esitada süüdimõistetu elukohariigile taotluse:
 - a) kohaldada ainult käitumiskontrolli II osa kohaselt;
 - b) kohaldada käitumiskontrolli ja pöörata karistus II ja III osa järgi täitmisele, kui see on vajalik, või
 - c) tagada karistuse täitmine IV osa kohaselt.
2. Taotluse saanud riik menetleb taotlust konventsiooni alusel.
3. Kui lõikes 1 nimetatud taotluse saanud riik eelistab taotluse rahuldada muul lõikes 1 nimetatud viisil, võib ta edastada taotluse esitanud riigile teate, et ta keeldub selle taotluse rahuldamisest, samas teavitades, et ta võib rahuldada taotluse teates nimetatud viisil.

Artikkel 6

Karistuse mõistnud riigi taotlusel korraldab eelmises artiklis nimetatud käitumiskontrolli kohaldamise, karistuse täitmisele pööramise või karistuse täieliku ärakandmise riik, kelle territooriumil on süüdimõistetud elukoht.

Artikkel 7

1. Käitumiskontrolli kohaldamise, karistuse täitmisele pööramise või karistuse täieliku ärakandmise korraldamise taotlus jäetakse rahuldamata, kui:
 - a) taotluse rahuldamine võib taotluse saanud riigi arvates kahjustada tema suveräänsust või julgeolekut, õigussüsteemi põhialuseid või muid olulisi huve;
 - b) taotlus käsitleb karistust sellise kuriteo eest, mille kohta on lõplik kohtuotsus tehtud taotluse saanud riigis;
 - c) tegu, mille eest on karistus mõistetud, on taotluse saanud riigi arvates poliitiline kuritegu või sellega seotud kuritegu või sõjaväeline kuritegu;
 - d) taotluse esitanud või taotluse saanud riigi seaduste kohaselt ei ole võimalik karistust aegumise tõttu kohaldada;
 - e) taotluse esitanud või taotluse saanud riigis on süüdimõistetule kohaldatud amnestiat või armuandmist.
2. Käitumiskontrolli kohaldamise, karistuse täitmisele pööramise või karistuse täieliku ärakandmise korraldamise taotlus võidakse jätta rahuldamata, kui:
 - a) taotluse saanud riigi pädev asutus on otsustanud, et ta ei alusta menetlust, või kui ta on lõpetanud menetluse samas asjas;
 - b) tegu, mille eest on karistus mõistetud, on eeluurimise objekt ka taotluse saanud riigis;
 - c) karistus on mõistetud tagaselja;
 - d) taotluse saanud riigi karistusõiguse põhimõtete kohaselt ei oleks süüdimõistetule saanud karistust mõista tema ea tõttu või muul põhjusel.
3. Rahanduskuriteo puhul kohaldatakse konventsiooni alusel käitumiskontrolli või pööratakse otsus täitmisele üksnes siis, kui konventsiooniosalised on seda liiki kuritegude puhul nii otsustanud.

Artikkel 8

Vajaduse korral teavitavad taotluse esitanud riik ja taotluse saanud riik teineteist asjaoludest, mis mõjutavad käitumiskontrolli kohaldamist või karistuse täitmisele pööramist taotluse saanud riigis.

Artikkel 9

Taotluse saanud riik teeb taotluse alusel tehtavad toimingud taotluse esitanud riigile viivitamata teatavaks.
Taotluse täielikku või osalist rahuldamata jätmist tuleb põhjendada.

II osa. Käitumiskontroll

Artikkel 10

Taotluse esitanud riik teeb taotluse saanud riigile teatavaks, milliseid käitumiskontrolliabinõusid tuleb süüdimõistetud suhtes katseajal rakendada.

Artikkel 11

1. Käitumiskontrolli kohaldamise taotlust täites kohandab taotluse saanud riik vajaduse korral ettenähtud käitumiskontrollinõudeid oma seaduste kohaselt.
2. Taotluse saanud riik ei tohi rakendada karmimaid abinõusid ega rakendada neid pikema aja kestel, kui on ette näinud taotluse esitanud riik.

Artikkel 12

Kui taotluse saanud riik nõustub käitumiskontrolli kohaldama:

- 1) teeb ta oma otsuse taotluse esitanud riigile viivitamata teatavaks;
- 2) pöördub ta selle asutuse poole, kes tema territooriumil kohaldab käitumiskontrolli ja abistab süüdimõistetuid;
- 3) teatab ta taotluse esitanud riigile võetud abinõudest ja nende rakendamisest.

Artikkel 13

Kui süüdimõistetule artikli 2 kohaselt mõistetud tingimisi karistus tuleb pöörata täitmisele põhjusel, et ta on kohtu alla antud või, et ta on süüdi mõistetud uue kuriteo toimepanemise eest või, et ta on rikkunud ettenähtud nõudeid, teeb taotluse saanud riik asjakohase teabe taotluse esitanud riigile viivitamata teatavaks.

Artikkel 14

Kui käitumiskontrolli kohaldamine on lõppenud, edastab taotluse saanud riik asjakohase info taotluse esitanud riigile selle nõudmisel.

Artikkel 15

Taotluse saanud riigi informatsiooni ja lisamaterjali põhjal otsustab taotluse esitanud riik, kas süüdimõistetud on täitnud talle ettenähtud nõudeid, ja selle alusel otsustab, kas rakendada edasisi abinõusid oma seaduste kohaselt.

Taotluse esitanud riik teatab oma otsusest taotluse saanud riigile.

III osa. Karistuse täitmisele pööramine

Artikkel 16

Taotluse saanud riik pöörab karistuse täitmisele, kui sellekohane kohtuotsus on taotluse esitanud riigis jõustunud.

Artikkel 17

Taotluse saanud riik pöörab karistuse oma seaduste kohaselt täitmisele pärast seda, kui ta on kindlaks teinud, et täitmisele pööramise taotlus on autentne ja konventsioonikohane.

Artikkel 18

Taotluse saanud riik esitab taotluse esitanud riigile õigel ajal dokumendi, mis kinnitab karistuse täitmisele pööramist.

Artikkel 19

Vajaduse korral asendab taotluse saanud riik taotluse esitanud riigis mõistetud karistuse oma riigis samasuguse kuriteo eest ettenähtud karistuse või muu abinõuga. Karistus või muu abinõu peab oma laadilt olema võimalikult lähedane karistusele, mille täitmist on taotletud. Karistus ei tohi ületada taotluse saanud riigi seadustega ettenähtud karistuse ülemmäära ning karistus ei või olla pikem või raskem taotluse esitanud riigis mõistetud karistusest.

Artikkel 20

Taotluse esitanud riik võib karistuse täitmiseks rakendada abinõusid üksnes siis, kui taotluse saanud riik on teatanud, et ta ei soovi või et tal ei ole võimalik abinõusid rakendada.

Artikkel 21

Taotluse saanud riik võib süüdimõistetud suhtes kohaldada tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamist. Õigus armu anda on nii taotluse esitanud riigil kui ka taotluse saanud riigil.

IV osa. Üleandmine taotluse saanud riigile

Artikkel 22

Taotluse esitanud riik teeb taotluse saanud riigile teatavaks karistuse, mille täielikku ärakandmist ta taotleb.

Artikkel 23

1. Taotluse saanud riik kohaldab ettenähtud karistuse oma karistusseaduse järgi, nagu oleks karistus mõistetud oma territooriumil toimepandud sama kuriteo eest.

2. Taotluse saanud riigis kohaldatud karistus ei tohi olla raskem kui taotluse esitanud riigis mõistetud karistus.

Artikkel 24

Taotluse saanud riik tagab karistuse täieliku ärakandmise samal viisil nagu tema kohtu mõistetud karistus.

Artikkel 25

Kui taotluse saanud riik otsustab taotluse käesoleva osa kohaselt rahuldada, ei või taotluse esitanud riik karistust täitmisele pöörata.

V osa. Üldsätted

Artikkel 26

1. Artiklis 5 nimetatud taotlus esitatakse kirjalikult. Taotluses on järgmised andmed:

a) taotlust esitava asutuse nimetus;

b) taotluse sisu;

c) süüdimõistetu isikuandmed ja tema elukoht riigis, kellele taotlus esitatakse.

2. Käitumiskontrolli kohaldamise taotlusele lisatakse selle kohtuotsuse originaal või tõestatud koopia, milles on põhjendatud käitumiskontrollivajadust ja kirjeldatud süüdimõistetu suhtes rakendatavaid käitumiskontrollinõudeid. Kohtuotsuses kinnitatakse, et karistust ja käitumiskontrollinõudeid on võimalik täita. Võimaluse piires loetletakse kohtuotsuses kuriteo need asjaolud, mille tõttu on isikule kohaldatud käitumiskontrolli, ning märgitakse karistusaeg, karistuse kandmise koht ja karistuse eesmärk.

Kohtuotsuses esitatakse täielikud andmed selle kohta, missuguste käitumiskontrollinõuete kohaldamist taotletakse, märgitakse nõuete kohaldamise aeg ja nimetatakse asjakohase seaduse sätteid, esitatakse süüdimõistetu iseloomustus ning teave selle kohta, kuidas ta on taotluse esitanud riigis enne ja pärast käitumiskontrollimääruse tegemist käitunud.

3. Täitmisele pööramise taotlusele lisatakse karistuse tingimisi kohaldamata jätmise tühistanud kohtuotsuse originaal või tõestatud koopia ja karistuse täitmisele pööramise kohta tehtud otsus. Otsuste täitmise võimalikkust kinnitatakse selle riigi seaduste alusel, kus otsus on tehtud.

Kui täitmisele pööratav kohtuotsus asendab samas kohtuasjas varem tehtud otsust ning ei sisalda kohtuasja puudutavaid fakte, tuleb taotlusele lisada neid fakte sisaldava kohtuotsuse originaal või tõestatud koopia.

4. Karistuse täieliku ärakandmise taotlusele lisatakse lõikes 2 nimetatud dokumendid.

Artikkel 27

1. Konventsiooniosalise justiitsministeerium esitab taotluse teise konventsiooniosalise justiitsministeeriumile, kes saadab vastuse sama kanalit kasutades.

2. Konventsiooni kohaldamiseks peetakse kirjavahetust lõikes 1 nimetatud kanali kaudu või seda peavad konventsiooniosaliste asjaomased asutused otse.

3. Äärmise vajaduse korral edastatakse lõikes 2 nimetatud kiri Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) kaudu.

4. Konventsiooniosaline võib Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga teatada, et ta kohaldab kirjavahetuse suhtes muid nõudeid, kui on ette nähtud lõigetes 1 ja 2.

Artikkel 28

Kui taotluse saanud riik leiab, et taotluse esitanud riigi info on konventsiooni kohaldamiseks ebapiisav, küsib ta lisateavet. Taotluse saanud riik võib selle esitamiseks kehtestada tähtaja.

Artikkel 29

1. Arvestades käesoleva artikli lõiget 2, ei nõuta taotluse, lisamaterjali ega konventsiooni kohaldamiseks vajalike muude dokumentide tõlkimist.

2. Konventsiooniosaline võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja hoiule andes Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga jätta endale õiguse nõuda, et taotlus ja lisadokumendid on tõlgitud tema riigikeelde või ühte Euroopa Nõukogu ametlikest keeltest või ühte nendest keeltest, nagu tema määrab. Teine konventsiooniosaline võib nõuda vastastikkuse põhimõtte rakendamist.

3. Selle artikliga ei ole vastuolus taotluste ja lisadokumentide tõlkimist käsitlevad sätted konventsiooniosaliste sõlmitud või sõlmitavates kahe- või mitmepoolsetes lepingutes.

Artikkel 30

Konventsiooni alusel edastatavate dokumentide tõendamist ei nõuta.

Artikkel 31

Taotluse saanud riigil on õigus nõuda taotluse esitanud riigis tekkinud kohtukulud isikult sisse selle riigi taotluse alusel.

Kui ta nõuab kohtukulud sisse, tagastab ta taotluse esitanud riigile ainult ekspertide tasud.

Artikkel 32

Taotluse saanud riigis tekkivaid käitumiskontrollikulud ja täitmisele pööramise kulud ei hüvitata.

VI osa. Lõppsätted

Artikkel 33

Konventsiooniga ei ole vastuolus politsei õigus teha ettekirjutus välismaalasele.

Artikkel 34

1. Konventsioon on allakirjutamiseks avatud Euroopa Nõukogu liikmesriikidele.

Konventsioon ratifitseeritakse või võetakse vastu. Ratifitseerimis- või vastuvõtmiskiri antakse hoiule Euroopa Nõukogu peasekretärile.

2. Konventsioon jõustub kolmanda ratifitseerimis- või vastuvõtmiskirja hoiuleandmisest arvates kolme kuu pärast.

3. Kui konventsioonile alla kirjutanud riik ratifitseerib konventsiooni või võtab selle vastu hiljem, siis tema suhtes jõustub konventsioon ratifitseerimis- või vastuvõtmiskirja hoiuleandmisest arvates kolme kuu pärast.

Artikkel 35

1. Pärast konventsiooni jõustumist võib Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee kutsuda sellega ühinema ka mitteliikmesriike.

2. Ühinemine jõustub kolme kuu möödudes arvates päevast, mil ühinemiskiri on hoiule antud Euroopa Nõukogu peasekretärile.

Artikkel 36

1. Konventsiooniosaline võib allakirjutamisel või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja hoiule andes täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes konventsiooni kohaldatakse.

2. Konventsiooniosaline võib ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja hoiule andes või Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetavas deklaratsioonis hiljem teatada, et ta kohaldab konventsiooni ka deklaratsioonis täpsustatud teisele territooriumile või teistele territooriumidele, mille rahvusvaheliste suhete eest ta vastutab või mille nimel ta on volitatud võtma kohustusi.

3. Eelmise lõike alusel tehtud deklaratsiooni võib iga deklaratsioonis nimetatud territooriumi suhtes tagasi võtta artikli 39 kohaselt.

Artikkel 37

1. Konventsioon ei mõjuta ühtegi kehtivat või tulevikus sõlmitavat rahvusvahelist konventsiooni või kahe- või mitmepoolset lepingut kahe või enama konventsiooniosalise vahel, mis käsitleb väljaandmist või kriminaalasjades rahvusvahelise õigusabi andmist.
 2. Konventsiooniosalistel on lubatud konventsioonis käsitletud asjade lahendamiseks sõlmida üksnes konventsiooni täpsustavaid või selle kohaldamist kergendavaid kahe- või mitmepoolseid lepinguid.
 3. Konventsiooniga ei ole vastuolus, et konventsiooniosalised teevad või kavatsesid kõnealusel valdkonnas teha koostööd ühtlustatud õigusaktide või kehtestatud erikorra alusel.
- Konventsiooniosaline teatab Euroopa Nõukogu peasekretärile, kui ta selle valdkonna vastastikustes suhetes konventsiooni enam ei kohalda.

Artikkel 38

1. Konventsiooniosaline võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja hoiule andes teatada, et ta teeb konventsiooni lisa kohaselt ühe reservatsiooni või mitu reservatsiooni.
2. Konventsiooniosaline võib eelmise lõike kohaselt tehtud reservatsiooni osaliselt või täielikult tagasi võtta, saates Euroopa Nõukogu peasekretärile deklaratsiooni, mis jõustub selle kättesaamise päeval.
3. Konventsiooni sätte suhtes reservatsiooni teinud konventsiooniosaline ei või teistelt konventsiooniosalistelt selle sätte kohaldamist nõuda, kuid osalise või tingimusliku reservatsiooni korral võib ta nõuda, et teine konventsiooniosaline kohaldaks sätet samas ulatuses kui tema.
4. Konventsiooniosaline võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja Euroopa Nõukogu peasekretärile hoiule andes teatada, et ta peab konventsiooni ratifitseerimist, vastuvõtmist või sellega ühinemist rahvusvahelisest õigusest tulenevaks kohustuseks teha konventsiooni kohaldamiseks täiendusi oma õigusaktides.

Artikkel 39

1. Konventsioon kehtib tähtajatult.
2. Konventsiooniosaline võib konventsiooni denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega.
3. Denonsseerimine jõustub pärast kuue kuu möödumist päevast, mil peasekretär on teate kätte saanud.

Artikkel 40

Euroopa Nõukogu peasekretär teeb Euroopa Nõukogu liikmesriikidele ja teistele konventsiooniga ühinenud riikidele teatavaks iga:

- a) allakirjutamise;
- b) ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja hoiuleandmise;
- c) artikli 34 kohase jõustumise kuupäeva;
- d) artikli 27 lõike 4, artikli 29 lõike 2, artikli 37 lõike 3 või artikli 38 lõike 4 alusel esitatud teate või deklaratsiooni;
- e) artikli 36 lõigete 2 ja 3 kohase deklaratsiooni;
- f) artikli 38 lõike 1 kohase reservatsiooni;
- g) artikli 38 lõike 2 alusel tehtud reservatsiooni tagasivõtmise;
- h) artikli 39 kohase teate ja selle denonsseerimise jõustumise kuupäeva.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud. Koostatud 30. novembril 1964. aastal Strasbourgis inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris; mõlemad tekstid on võrdselt autentset ja antakse hoiule Euroopa Nõukogu arhiivi. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud koopiad igale riigile, kes on konventsioonile alla kirjutanud ja sellega ühinenud.

Lisa

Konventsiooniosaline võib deklareerida, et ta jätab endale õiguse:

- 1) loobuda kohaldamast konventsiooni sätteid, mis reguleerivad karistuse täitmisele pööramist või selle täielikku äraandmist;
- 2) kohaldada vaid osa nimetatud sätetest;
- 3) loobuda kohaldamast artikli 37 lõiget 2.